

Một số phương pháp nâng cao hiệu quả tự học tiếng Anh cho sinh viên

Nguyễn Thị Nga*

*Học viện An ninh nhân dân.

Received: 16/09/2024; Accepted: 26/09/2024; Published: 5/10/2024

Abstract: The problem of self-studying foreign languages still exists many “challenges” for both students and lecturers in universities. The method that learners actively maintain their own learning to achieve high achievements in the future is called the term “self-study”. Self-study methods can be applied to foreign language learning: taking advantage of the opportunities brought by the 4.0 era such as computers, smartphones, electronic dictionaries. The article presents some solutions to improve the effective English self-study method for students - finding opportunities in challenges.

Keywords: Method, self-study, effectiveness, opportunity.

1. Đặt vấn đề

Vấn đề học tự học ngoại ngữ vẫn đang tồn tại rất nhiều “thách thức” đối với cả sinh viên (SV) và giảng viên (GV) trong các trường đại học. Phương pháp (PP) người học tự chủ động duy trì việc học của bản thân để đạt được những thành tích cao trong tương lai được gọi với thuật ngữ “tự học”. Bởi GV chỉ có thể hướng dẫn trên lớp, qua online nhưng nếu chỉ vậy chưa thể giúp SV thật sự giỏi tiếng anh. Phần lớn phụ thuộc vào thời gian tự học của SV là chủ yếu. Những PP tự học có thể được áp dụng đối với học tiếng Anh : tận dụng các cơ hội mà thời đại 4.0 mang đến như: máy tính, điện thoại thông minh, từ điển điện tử. Sau đây là chia sẻ kinh nghiệm giúp các SV vượt qua chướng ngại tâm lý, tự tin chinh phục tiếng Anh cho chính mình.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Những yếu tố cản trở việc tự học tiếng Anh

-Tâm thái “nhanh thích, nhanh chán”. Đây là yếu tố cản trở nhiều bạn mắc phải nhất. Khởi đầu rất hào hứng, phấn khích, đề ra mục tiêu lớn, xa nhưng đi chưa được bao nhiêu chặng đường thì tụt mood, lười biếng, chán nản và giậm chân tại chỗ không phát triển thêm. Học ngoại ngữ không phải ngày một ngày hai, không phải lúc nào cũng dễ dàng. Mà xuyên suốt đó là cả một quá trình rèn luyện nghiêm túc. Lão tử câu nói rất nổi tiếng là “ đường ngàn dặm, bắt đầu từ bước đầu tiên” ý nghĩa là một con đường chỉ có thể từng bước đi tới mới có thể đến đích. GV thường xuyên tạo động lực, khích lệ SV chinh phục mục tiêu tự học tiếng Anh.

Ngại nói: càng ngại nói thì con đường chinh phục

ngôn ngữ mới càng xa vời. Giữa kĩ năng (KN) viết và nói thì KN sử dụng nhiều nhất và hằng ngày là KN nói. Chỉ khi nói và nói thường xuyên thì học tiếng Anh mới tiến bộ, đi đến thông thạo ngôn ngữ này. Chẳng có con đường đi tắt nào giúp bạn cả, chỉ có thực hành nói vượt qua ngưỡng ngại nói, sợ nói, không dám nói... Rất nhiều SV mang tâm lý cầu toàn muốn nói ra là phải đúng, phải tốt, phải chính xác thực tế là chẳng ai làm lần đầu tiên một điều gì mới lạ mà đúng hoàn thiện từ lần đầu tiên cả. Đó là cả trình nói, biết sai, biết sửa, lại tiếp tục nói và hoàn thiện mỗi ngày.

Nghe không đủ: Trước khi nói hay bắt chước để nói như những trẻ nhỏ thì người tự học tiếng Anh cũng cần luyện nghe thật nhiều. Tuy nhiên nghe cái gì? Nghe ở đâu? Thì cũng cần được lưu tâm. Bởi nếu chúng ta nghe bởi những người phát âm sai thì sau này sửa lại cũng thật sự là cả một vấn đề lớn đấy!. Lời khuyên cho các bạn rèn luyện kĩ năng nghe là các bạn không sống ở nước ngoài thì có thể học tiếng anh qua các bài hát, chương trình TV và các bộ phim nói bằng tiếng anh. Vừa nghe, vừa lặp lại càng thường xuyên càng tốt.

Quá lệ thuộc vào từ điển: Bắt gặp từ mới mỗi ngày là điều khó tránh khỏi trong quá trình học tiếng Anh. Thói quen cứ gặp từ mới là dùng từ điển để tra ý nghĩa bann đầu có thể hữu ích, tuy nhiên về lâu dài thì mang đến cho người tự học sự lệ thuộc, thiếu sáng tạo. Không chỉ tiếng Anh hay ngôn ngữ nước ngoài khác, tiếng Việt cũng vậy. Cùng một từ nhưng theo ngữ cảnh khác nhau sẽ mang ý nghĩa khác nhau. Lời khuyên cho bạn là đừng giữ cho mình quá lệ thuộc vào từ điển, hãy tìm một bài hát, hoặc văn bản

ngoại ngữ nào đó mà bạn đang học tiến hành việc đoán nghĩa trong ngữ cảnh, chắc chắn sẽ giúp bạn rất nhiều trong quá trình chinh phục việc tự học tiếng Anh.

- Quá cứng nhắc một PP học duy nhất: Theo nghiên cứu thì mỗi người phù hợp với cách học khác nhau. Ví dụ một số SV thích học với PP nghe và nhắc lại. Một số bạn khác lại cần cuốn sách giáo trình ngữ pháp để tìm hiểu ý nghĩa của tiếng nước ngoài. Có SV lại phù hợp học qua các trò chơi kích thích não bộ tiếp nhận từ mới, có bạn lại phù hợp học qua video, hình ảnh... Mỗi PP đều mang lại kết quả tốt nếu phù hợp đúng với mỗi người. Tuy nhiên sẽ là sai lầm khi bạn chỉ dựa vào một PP duy nhất để tự học tiếng Anh hay bất kì ngôn ngữ nào khác. Có lời khuyên từ các SV và GV dạy PP tự học tiếng Anh là: người tự học cần sử dụng nhiều PP học khác nhau để thực hành các KN khác nhau và xem những khái niệm được giải thích theo nhiều góc độ khác nhau. Bên cạnh đó, sự đa dạng có thể tránh cho người tự học bị nhàm chán, và rơi vào mê cung của việc tự học. Thời đại 4.0 mở ra nhiều lựa chọn học hấp dẫn cho SV tự học, các ứng dụng được lộ trình hỗ trợ sẵn, thiết bị di động thông minh giúp người tự học được mọi lúc mọi nơi.

- Tự ti về tuổi tác: Có nhiều quan điểm rằng học ngôn ngữ nói chung và tiếng Anh nói riêng chỉ phù hợp với những người trẻ tuổi. Thật ra học ngoại ngữ có thể ở bất cứ độ tuổi nào, chỉ cần bạn xác định rõ mục tiêu, duy trì lòng quyết tâm, thái độ kiên trì thì việc chinh phục tiếng Anh hay bất kì ngôn ngữ nào đều nằm trong tầm tay. Nếu bạn lớn tuổi hãy đăng kí lớp cho người trưởng thành, hiện nay có rất nhiều trung tâm mở từ lớp cho thiếu nhi, SV, người đi làm và ngay cả cho người trung niên.

- Quá kì vọng rồi thất vọng khi không tiến bộ như mong đợi: Nhận thấy một trong những trở ngại mà nhiều người gặp phải nữa là quá sốt ruột. Bạn nên nhớ là “dục tốc bất đạt” điều này còn thể hiện rõ hơn trong tự học tiếng Anh. Bởi đơn giản học tiếng Anh là một quá trình lâu dài, cần nhiều thời gian để ngấm vào trong tiềm thức, phản xạ tự nhiên của bạn.

Những điều sau cần loại bỏ ngay, tránh sự thất vọng: Tránh đổ lỗi cho năng khiếu ngoại ngữ của mình; Tránh gói gọn việc học tiếng Anh trong một khuôn khổ giờ trên lớp mà thôi, hãy học mọi lúc mọi nơi; Tránh đặt mục tiêu quá cao so với năng lực hiện tại của bản thân, tâm thái tốt hơn 1% của ngày hôm qua thời gian bạn đã vượt xa mức ban đầu rất nhiều rồi; Tránh chủ nghĩa hoàn hảo: không gì là hoàn hảo

cả, nếu vậy thì đã không có thuyết tương đối của Albert Einstein. Vì vậy hãy bắt đầu học với tinh thần thoải mái nhất.; Tránh lười biếng và thiếu kiên nhẫn. Tóm lại là duy trì thái độ học đúng đắn suốt chặng đường chinh phục mục tiêu tự học tiếng Anh là điều cần thiết.

Bị hồng kiến thức nền: Đây cũng là một trong những điều các SV tự học tiếng Anh cần lưu ý. Việc bổ sung kiến thức nền rất quan trọng đặc biệt là những SV đã lâu không đụng vào tiếng Anh, hoặc ám ảnh môn tiếng Anh.

Có 3 nền tảng tiếng Anh là:

+Phát âm: Với 44 âm tiếng Anh cơ bản có lẽ đây là trở ngại lớn nhất, dẫn đến những lỗi như phát âm sai, ngữ điệu ngang không có trọng âm ngữ điệu, không truyền tải được cảm xúc trong lời nói. Ví dụ như 8 âm Anh Mỹ quan trọng bạn cần nắm được trước khi luyện các âm khác đó là: /i:/, /ɜ:/, /ɑ:/, /ɔ:/

/dʒ/, /j/, /θ/, /l/ 8 âm này xuất hiện trong 80% các từ tiếng Anh. Các âm này rất mạnh, tạo ra trọng âm của từ, giúp giọng nói tiếng Anh của bạn nghe rất Tây. Nếu không nắm vững cách phát âm thì khó để giao tiếp đúng tiếng Anh. Một số tài liệu tham khảo để luyện bằng cách nghe và bắt chước các tài liệu nước ngoài như: VOA Special English, CNN, Ted talks, How I met your mother, hay các seri Tiếng Anh ở Việt Nam khá hay như 8 IELTS.

+Từ vựng: Không có từ vựng thì không thể học tiếng Anh được. Nên bổ sung làm giàu vốn từ vựng là điều cần thiết. Tài liệu đề nâng cao từ vựng khá nhiều, nhưng được nhiều người ưa sử dụng nhất là cuốn Cambridge Vocabulary For IELTS, có kèm với flashcard nên rất dễ học. Sau khi học xong cuốn này bạn đã sở hữu 2.000 từ thông dụng hằng ngày. Có thể viết lên giấy nhớ và dán những nơi dễ nhìn để từ mới xuất hiện tần số nhiều nhất có thể. Từ từ từ vựng sẽ hằn sâu vào bộ nhớ của bạn nếu đủ lâu.

+Ngữ pháp: rất nhiều bạn nghĩ rằng nói sao cho người khác hiểu được rồi, học ngữ pháp mất thời gian, gò bó... Tuy nhiên nếu bạn thật sự muốn học tiếng Anh giao tiếp như người bản xứ, biến tiếng Anh trở thành ngôn ngữ thứ hai của mình thì học ngữ pháp là điều bắt buộc. Ví dụ: I am in love with her – I was in love with her. Sự khác biệt rất nhỏ (am – was), nhưng “her” trong từng câu đã có mối quan hệ rất khác với người nói rồi. Nếu thiếu ngữ pháp thì bạn dễ lắm sẽ không thể hiểu, hiểu sai ý người nói, thậm chí không thể diễn tả đúng ý của mình muốn nói. Tài liệu được nhiều GV khuyên dùng để bổ sung

lại kiến thức về ngữ pháp là cuốn English Grammar In USE – của Raymond Murphy – 400 trang và hơn 100 chủ đề ngữ pháp trong tiếng Anh. Tuy nhiên SV chỉ cần nắm chắc khoảng 30 chủ đề ngữ pháp cơ bản là đủ. Bổ sung thêm hỗ trợ các SV tự học về nguyên tắc ngữ pháp:

Tập trung nắm chắc cấu trúc thông dụng nhất: 4 yếu tố (chủ ngữ - vị ngữ - Verb – mạo từ), 4 thì chính (hiện tại đơn, quá khứ đơn, tương lai đơn và hiện tại hoàn thành).

Dùng tư duy tiếng Việt để học tiếng Anh là hoàn toàn không phù hợp.

Không làm quá nhiều bài tập mà không có đáp án, giải thích.

+ Tâm lý đợi chờ, ra trường rồi tính tiếp: đây là quan niệm vô cùng sai lệch. Hãy học tiếng Anh càng sớm càng tốt. Nếu bạn đã bỏ lỡ suốt thời gian tiểu học, THCS sở rồi THPT, thì những năm đầu đại học chính thời gian lý tưởng để học vì các bạn chưa bận rộn để học chuyên ngành và lượng kiên thức còn ít. Nên nhớ bắt đầu càng sớm thì con đường sự nghiệp của bạn trong tương lai càng rộng mở.

2.2. Một số phương pháp nâng cao hiệu quả tự học tiếng Anh của SV

Ngôn ngữ đứng thứ 2 trên thế giới về số lượng người sử dụng 1.5 tỷ người đang nói tiếng Anh, 1 tỷ người khác đang trong quá trình học tiếng Anh. Có 60 trên tổng số 196 quốc gia xem tiếng Anh là ngôn ngữ chính thức. Tiếng Anh được sử dụng trong ngoại giao toàn cầu, là thứ tiếng chính thức cho các tổ chức quốc tế như Liên minh Châu Âu, Liên hợp Quốc, khối Nato, Hiệp hội thương mại tự do châu Âu

Tiếp xúc một kho kiến thức đồ sộ của thế giới từ xa xưa đến hiện đại. Không chỉ văn học, 95% cái bài viết kiến thức khoa học từ cổ chí kim là dùng bằng tiếng Anh. Hiện 55% website trên thế giới viết bằng tiếng Anh.

Ứng tuyển đi học tại các trường đại học hàng đầu thế giới.

1001 cơ hội việc làm với thu nhập khá khẩm khi có vốn tiếng Anh tốt.

Cơ hội tham gia các sự kiện quốc tế hoàn toàn miễn phí.

Phá bỏ những giới hạn của bản thân.

Sau đó xây dựng lộ trình tự học với PP phù hợp.

2.2.1. Tham gia các lớp học từ thực tế đến online. Dù tự học thì SV cũng luôn cần cho mình 1 GV để

hướng dẫn, chỉnh lỗi sai và hỗ trợ khi cần. Thường xuyên tương tác với GV, làm bài tập khi được giao

2.2.2. Tham gia các câu lạc bộ tiếng Anh trong trường học, hoặc bên ngoài để có cơ hội cọ sát và tìm cho mình những người bạn cùng tiến động viên nhau khi gặp khó khăn và nản lòng khi học.

2.2.3. Xây dựng kế hoạch phân bố thời gian học tiếng Anh mỗi ngày.

Biến tiếng Anh thành một phần cuộc sống hàng ngày như: đọc báo, nghe radio, BBC, CNN, DISCOVERY CHANNEL, CARTOON, NETWORK, viết nhật ký, trò chuyện càng nhiều bằng tiếng Anh càng tốt.....Tạo niềm vui khi học tập bằng các trò chơi, giải câu đố, hát hò.

2.2.4. Kết bạn với người bản xứ: Người nước ngoài đến du lịch, lưu trú, làm việc tại Việt Nam không còn hiếm hoi như trước đây. Cơ hội gặp, giao lưu, kết bạn không còn quá khó, các SV có thể đến các tụ điểm du lịch để làm tình nguyện viên, hay tham gia câu lạc bộ, trang mạng xã hội cho người nước ngoài để tìm người muốn trao đổi ngôn ngữ.

2.2.5. Luyện nghe thường xuyên như người bản xứ: xem phim, nghe nhạc không phụ đề, lần đầu sẽ đây sự khó khăn nhưng đừng ngại nghe đi nghe lại nhiều lần.

3. Kết luận

Dù biết rằng việc tự học tiếng Anh có nhiều khó khăn, đòi hỏi nhiều lòng quyết tâm, tuy nhiên trong giai đoạn công nghệ như hiện nay nhiều cơ hội cho các SV chinh phục tiếng Anh. Ứng dụng mới ra đời mỗi ngày như Cake, ELSA Speak, Simpler, Poro English,... đáp ứng được rất nhiều cho nhu cầu học tiếng Anh của SV. Bên cạnh đó GV cũng thường xuyên update những PPDH mới để giúp SV dễ dàng hơn trong quá trình học trên lớp và tự học ở nhà.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019), *Hướng dẫn dạy học theo chương trình GDPT mới những vấn đề chung* (Tài liệu bồi dưỡng GV và CBQLGD). Hà Nội

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT về ban hành Chương trình GDPT 2018*. Hà Nội

3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Tài liệu tìm hiểu Chương trình GDPT mới*. Hà Nội.

4. Mác, Angghen, Lênin (1962), *Bản về ngôn ngữ*, NXB Sự thật, Hà Nội.

5. Wilhelm von Humboldt (1984), *Ngôn ngữ học: Khuyh hướng, Lĩnh vực, Khái niệm* (tập 1), NXB KHXH, Hà Nội.